

G20 VE DÜŞÜK GELİRLİ GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER ÇERÇEVESİ

Bu raporda Uluslararası Örgütlerden alınan katkıların eşgüdümü Dünya Bankası Grubu tarafından yapılmıştır. Sözkonusu katkılar izleyen örgütlerden alınmıştır: ADB, AfDB, FAO, IADB, ILO, IMF, OECD, UNDP, WFP, WTO.

G20 VE DÜŞÜK GELİRLİ GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER ÇERÇEVESİ

Ana Mesajlar

Türkiye, kapsayıcılığı G20 Dönem Başkanlığı'nın ana teması yapmış ve güçlü, sürdürülebilir ve dengeli küresel büyümenin tüm ülkeleri kapsamı gerektiğinin altını çizmiştir. Düşük Gelirli Gelişmekte Olan Ülkeler (LIDC)¹ mevcut ve gelecekteki arz ve talebin önemli kaynaklarıdır; bu ülkelerin refahlarına açılan yol olarak küresel ekonomiyle bütünleşmelerinin teşvik edilmesi sadece ahlaki bir yükümlülük değil, küresel ekonominin de sürdürülebilir ve dengeli büyümesi için elzemdir. G20 çalışmalarının gelişmekte olan ülkeler için geçerliliğine yoğunlaşması, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nin küresel kalkınma çabalarına yeni, kapsamlı, evrensel ve iddialı bir çerçeve getireceği 2015 yılında özellikle kritik öneme sahiptir.

G20, eylemlerini koordine ederek ve kalkınma politikalarını güçlendirerek küresel kalkınma gündemine katkıda bulunmak bakımından uygun bir platformdur. Dünyadaki yoksulların yarısını bünyesinde bulundurmakta, gelişmiş ve yükselen ekonomileri bir araya getirmektedir. Büyüme ve kalkınmayı desteklemek için politika tutarlılığı, analiz ve uygulama araçları sağlamaktadır. Bu çalışmalar G20 üyelerine gelişmekte olan ülkelerle işbirliğinde hedeflerini daha iyi belirlemeleri konusunda yardımcı olmakta ve uluslararası gündemdeki kalkınma çabalarını göz önüne sermekte destek sağlayabilmektedir.

G20 çabaları, kalkınmanın finansmanını ilgilendirenler de dâhil olmak üzere iç kaynakları desteklemektedir. Bu yıl, G20 Vergi Kapasitesini Güçlendirme İçin Eylem Çağrısı, vergi sistemlerini iyileştirmeleri ve uluslararası vergi gündeminden yararlanmaları için gelişmekte olan ülkelere yardımcı olmaktadır. G20 öncülüğündeki yurtdışı para transferi maliyetlerinin azaltılması çabaları göçmenler ve aileleri için tahminen 43 milyon ABD doları tutarında tasarrufta bulunulmasına katkıda bulunmuştur. Yurtdışı para transferleri konusundaki yeni G20 ulusal planları, küresel ortalama maliyetin % 5'e düşürülmesi için kuvvetli uygulanabilir önlemler alınmasına dair G20 taahhüdüne erişilmesinde ilerleme sağlanmasına yardım edecektir. G20'nin yolsuzluğa karşı mücadelede, gerçek yararlanıcı ve kamu sektöründe dürüstlük konularında sergilediği liderlik, kalkınma gelirlerinin ve faydalarının etkisinin artırılmasına yardım etmektedir.

G20 çalışmaları sürdürülebilir kalkınmanın önünü açan kilit sahaları hedef almaktadır. Altyapı çalışmaları, gelişmekte olan ülkeleri proje hazırlama, önceliklendirme ve finansman sağlamaları için imkân ve vasıtalarla desteklemektedir. Sahra-altı Afrika'ya ve gönüllü işbirliğine özel bir vurguda bulunan bir G20 Enerji Erişimi Eylem Planı, G20'nin bölgedeki eşgüdümünü Afrikalı paydaşlarla ortaklaşa güçlendirecektir. Yeni bir G20 Gıda Güvenliği ve Sürdürülebilir Gıda Sistemleri Eylem Planı sorumlu yatırım, piyasa şeffaflığı, insan kaynakları gelişimi ve sürdürülebilir verimliliğin artışının yanı sıra gıda kaybı ve israfının

¹ Düşük Gelirli Gelişmekte Olan Ülkeler (LIDC) resmi bir ülke kategorisi değildir. Türkiye G20 Dönem Başkanlığı'nın kapsayıcılık öncelikleri çerçevesinde mümkün olduğunca çok ülkeyi kapsamı için jenerik bir kavram olarak kullanılmaktadır. LIDC'ler BM, DTÖ ve diğer ilgili uluslararası kuruluşların kullandığı resmi LDC (En Az Gelişmiş Ülkeler) veya LIC (Düşük Gelirli Ülkeler) kategorilerinin anlamını değiştirmez.

küresel ölçekte azaltılması ve ölçülmesi için yeni bir G20 platformunun geliştirilmesini teşvik etmektedir.

G20 çalışmaları kapsayıcı toplumları ve herkesin fırsatlara erişmesini teşvik etmektedir. G20'nin mali kapsayıcılık konusundaki çabaları özellikle KOBİ'ler için ödemelere, tasarruflara, kredilere ve hizmetlere erişime yardım etmektedir. Özellikle becerilerin geliştirilmesi konusundaki koordineli insan kaynakları çalışmaları, iş arayanların istihdam olanaklarıyla bir araya getirilmelerine yardım edecektir. G20 2015'te özellikle Düşük Gelirli Gelişmekte Olan Ülkelerdeki KOBİ'lerin Küresel Değer Zincirlerine daha iyi entegre olmalarının teşvikine yoğunlaşmıştır. G20 Kapsayıcı İş Çerçevesi ve yeni bir politika platformunun geliştirilmesi düşük gelirli insanlara piyasaya katılmalarında yardım edecek ve özel sektörün sürdürülebilir kalkınmadaki rolünü artıracaktır.

G20 2030 sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nin amaçlarını daha fazla destekleyebilir. G20, kendi kalkınma gündeminin 2030 gündemi ile daha fazla örtüşmesini sağlayarak Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin uygulanmasına katkıda bulunabilir ve dünya yeni bir sürdürülebilir geleceğe doğru ilerlerken erken liderlik sergileyebilir. İç içe geçen kalkınma faaliyetini ilerleterek politika tutarlılığını artırabilir. Nihayet G20, 2030 Gündemi bakımından, diyalog ve angajmanı güçlendirerek LIDC'lerle ortaklaşa hareket edebilir.

Giriş

Kapsayıcılık, Türkiye'nin G20 Dönem Başkanlığı'nda anahtar bir temadır. Küresel düzeyde, güçlü, sürdürülebilir ve dengeli küresel büyümenin, tüm ülkeleri kapsamamasının kabulü anlamına gelir. Düşük Gelirli Gelişmekte Olan Ülkeler, mevcut ve gelecekteki arz ve talebin önemli kaynaklarıdır ve bu ülkelerin refaha kavuşmaları için küresel ekonomiyle bütünleşmelerini desteklemek, sadece ahlaki bir zorunluluk değil, tüm ülkelerin yararına. Uluslararası toplumun sürdürülebilir kalkınma konusundaki iddialı hedefleri ve bunların uygulama araçlarını kabul ettiği 2015 yılı içerisinde G20'nin dikkatinin Düşük Gelirli Gelişmekte Olan Ülkelere çekilmesi bilhassa önemlidir.

Küresel ekonominin %85'ine, dünya ticaretinin %75'inden fazlasına ve dünya nüfusunun üçte ikisine sahip olan G20 üyelerinin, Düşük Gelirli Gelişmekte Olan Ülkelerin büyümesi ve kalkınması için önemli etkileri olmuştur ve olmaya devam edecektir. G20, kapsayıcı küresel büyüme ve kalkınmanın gerçekleştirilmesi ve uygun ortamın sağlanması için kritik bir rol oynamaktadır. G20'nin finansal istikrarı sağlama, büyümeyi destekleme ve krizleri önleme ve yönetme konularındaki çalışmaları; Düşük Gelirli Gelişmekte Olan Ülkeler için fırsatları destekleme ve zorlukları göğüsleme bakımından önemlidir. Buna karşılık, gelişmekte olan ülkelerin küresel ekonomiye artan entegrasyonu, G20 ülkelerinin güçlü, sürdürülebilir, dengeli ve kapsayıcı küresel büyüme hedeflerine katkı sağlamaktadır.

G20'nin kolektif eylem, politika analizi, koordinasyon ve işbirliği, uygulama araçları ve fikirlerin geliştirilmesi ve küresel sorunlara karşı etkili yaklaşımlar için bir öğrenme ve diyalog forumu olma gibi güçlü özellikleri Düşük Gelirli Gelişmekte Olan Ülkelere fayda sağlayabilir. Bu ülkeler, çeşitli alanlarda G20 içindeki kalkınmanın ötesine giden

tartışmalardan faydalanmaktadır ve bazı özel alanlardaki G20 çalışmaları Düşük Gelirli Gelişmekte Olan Ülkelerin çıkarlarını doğrudan ilgilendirmektedir.

G20 ve Düşük Gelirli Gelişmekte Olan Ülkeler arasında bulunan açık ve yakın iletişim, daha derin bir ortaklığın kurulmasına ve daha güçlü ekonomik ve finansal bütünleşmenin faydalarının paylaşılmasına imkan sağlamaktadır. Bu Çerçeve, sözkonusu diyalogu genişletmeyi amaçlamaktadır.

Kalkınma Sınamalarına Yönelik G20 Çalışmaları

Kalkınma sınamalarına yönelik temel G20 çalışması üç ana başlık altında gruplandırılabilir: Yerel Kaynakların Desteklenmesi (Vergi, Yurtdışı Para Transferleri ve Yolsuzlukla Mücadele); Büyüme ve Kalkınma için Kilit Alanların Güçlendirilmesi (Altyapı, Enerji, Gıda Güvenliği ve Beslenme); Kapsayıcılık ve Fırsatların Teşviki (Ticaret ve Küresel Değer Zincirleri, Finansal Tabana Yayılma, İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ve İstihdam, Kapsayıcı İş Modelleri).

Ulusal Kaynakların Desteklenmesi

Vergi

Sınamalar

Resmi Kalkınma Yardımları (ODA), sürdürülebilir kalkınma politikalarını devam ettirebilmelerini teminen birçok Düşük Gelirli Gelişmekte Olan Ülke (LIDC) için önemli bir gelir kaynağıdır. Ayrıca, ulusal kaynakların mobilize edilmesi, kapsayıcı ve uzun vadeli kalkınma politikalarının inşasına katkıda bulunabilir. LIDC'ler, vergi gelirlerinin arttırılması konusunda, zayıf vergi politikası, idari süreçler ve kapasite, yapısal kısıtlamalar, düşük uyum, dar vergi tabanları ve vergi ile kamu ve sosyal harcamalar arasındaki karşılıklı bağ eksikliği ve yasadışı finans hareketleri gibi bir dizi temel iç zorluklar yaşamaktadırlar. Doğal zenginlikleri bulunan ülkeler ise, özellikle dalgalı emtia fiyatları, "bolluk paradoksu" ve konjonktürel politika riskleri gibi makroekonomik istikrarı ve yönetimi etkileyen ve doğal kaynaklardan kazanılan gelirlerin sürdürülebilir idaresini zayıflatıcı zorluklarla karşılaşmaktadırlar.

Daha açık bir uluslararası ticaret sistemi de uluslararası vergi konularında çeşitli zorluklara neden olmaktadır. Kurumlar vergisine gereğinden fazla bağımlı olmaları ve kar kayması sorunlarına daha fazla maruz kalmaları sebepleriyle, LIDC'ler giderek daha fazla vergi tabanı erozyonuna açık hale gelmektedirler. Sorunlar yeni olmamalarına rağmen, G20 bu sorunlara son zamanlarda yoğunlaşmaya başlamıştır.

G20 Katkıları

IMF, OECD, BM ve Dünya Bankası Grubunun 2011 yılı "*Daha Etkin Vergi Sistemleri Geliştirilmesinin Desteklenmesi*" Raporu, G20'nin devam eden girişimlere nasıl liderlik ve siyasi destek sağlayabileceğini ve ilave dikkat gerektiren alanların tespit edilmesine ilişkin ilkeleri belirlemiştir. Bilgi değişimi (otomatik ve talebe binaen) yoluyla uluslararası vergi

ortamına daha fazla şeffaflık sağlamaya ve G20/OECD BEPS projesi çerçevesinde büyük ölçekli şirketlerin vergi kaçırımlarının önüne geçmeye yönelik sürdürülen geniş kapsamlı reformlardan LIDC'leri faydalandırabilecek çok yıllık bir G20 çalışma programının uygulanması sayesinde birçok alanda ilerleme kaydedilmiştir. İlgilenen gelişmekte olan ülkelerin G20/OECD BEPS projesinin uygulanmasına eşit koşullarda katılmaları ve uluslararası kuruluşların BEPS gereksinimlerinin uygulanmasına yardımcı olacak araç setlerini geliştirmeleri konularında ilerleme sağlanmaktadır. IMF, Dünya Bankası Grubu ve diğer Uluslararası Kuruluşların sağlamakta olduğu kapsamlı desteğin de gözönüne alınması gerekmektedir. Söz konusu destek, IMF tarafından Dünya Bankası Grubu ve diğer Uluslararası Kuruluşlarla ortaklaşa geliştirilen TADAT'ı (Vergi İdaresi Tanı Değerlendirme Aracı), OECD ve UNDP'nin başını çektikleri Sınır Tanımayan Vergi Denetçileri'ni ve otomatik bilgi teatisinin teşviki amacıyla G20 ve gelişmekte olan ülkelerin ortaklığında yürütülen gönüllü pilot projeleri kapsamaktadır. İç kaynakların harekete geçirilmesi konusundaki kapasite inşası çabaları yüksek öncelik taşımayı sürdürmekte olup, bazı G20 ülkelerinin vergi kapasitesi projelerine verdikleri desteği 2020'ye kadar ikiye katlama taahhüdünde buldukları Addis Ababa Eylem Gündemi ve Addis Vergi Girişimi gibi 2015 yılında gerçekleştirilen başlıca uluslararası kalkınma etkinliklerine konu olmuştur. G20, bu yıl, Gelişmekte Olan Ülkelerin Vergi Kapasitelerinin Güçlendirilmesi için Eylem Çağrısı'nı kabul etmiştir. Eylem Çağrısı, bu alandaki artan çabalarını gösterebilmelerini teminen G20 üyeleri için düzenli bir raporlama mekanizması içermektedir.

Yurtdışı Para Transferleri

Sınamalar

Yurtdışı Para Transferleri, FDI, ODA ya da kalkınma için diğer kamu finansman kaynakları gibi diğer uluslararası finansal akımlarla eşit tutulamaz. Ancak, bazı ülkelerde GSYİH'nin % 48'ine yaklaşarak, düşük gelirli gelişmekte olan ülkelerin çoğu için önemli bir hanehalkı ve ulusal gelir kaynağı teşkil etmektedir. 2014 yılında, bu ülkelere çoğunluğu (%77,5) G20 ülkeleri kaynaklı olmak üzere yaklaşık 200 milyar ABD Doları tutarında para transferi girişi olmuştur. Ayrıca, yurtdışı para transferlerinin küresel ortalama maliyeti %7,5 iken, bu oran düşük gelirli ülke ekonomileri için ciddi oranda daha yüksektir (% 9,12). Bazı durumlarda bu oran % 20'ye kadar yükselebilmektedir. Buna ilaveten, bazı finansal kurumlar yurtdışı para transferi işleriyle ilgili müşteri ilişkilerini feshetmişlerdir. Söz konusu fesihlerin boyutu ve altında yatan sebepler ("risk azaltıcı" eylemler olarak ifade edilen) henüz tam olarak anlaşılammıştır. Ancak, ön analizler fesihlerin birçok etken sebebiyle ortaya çıktığını ve büyüme ile finansal tabana yayılma üzerinde negatif etkilerinin olabileceğini göstermektedir. Yurtdışı para transferi yapan işletmelere finansal hizmetlerin sağlanması, düzenli finansal sistem üzerinden yurtdışı transferleri arttırarak, kara para aklanması ve terörizmin finanse edilmesinin engellenmesi hedeflerini desteklemektedir. Belirlenen riskler ve Finansal Eylem Görev Gücü'nün (FATF) rehberliğiyle uyumlu risk tabanlı bir yaklaşım tatbik edilmesi için finansal kurumların ve düzenleme mercilerinin teşvikinin sürdürülmesi önem taşımaktadır. Yurtdışı para transferlerinden kazanımları maksimize etmek, finansal tabana yayılmayı, müşterinin korunmasını ve okuryazarlığını arttırmak için yurtdışı para transferi sektörlerini ve anahtar koridorları daha iyi anlama ihtiyacı hasıl olmaktadır.

G20 Katkıları

2011 yılında, G20 üyeleri yurtdışı para transferi ortalama maliyetlerini % 10'dan % 5'e düşürmek için çalışma taahhüdünde bulunmuşlardır. G20 eylemleri, bugüne kadar yurtdışı para transferlerinin en düşük ağırlıksız küresel ortalama maliyeti üzerinden [% 7,5, 2015 3. Çeyrek] gerçekleştirilmesine katkıda bulunmuştur. Dünya Bankası Grubu, 2011'den bu yana yurtdışı para transferlerinin maliyetinde sağlanan indirimlerin gelişmekte olan ülkelerde yaşayan göçmenler ve aileleri için 43 milyar ABD Doları tasarruf sağladığını tahmin etmektedir.

Bu yıl, G20 üyeleri, para akışlarının artırılması ve bedellerin % 5 hedefine ulaşacak şekilde azaltılması için uygulayacakları somut tedbirleri belirten "Ulusal Yurtdışı Para Transferi Planları"nı oluşturmuşlardır. Yurtdışı Para Transferleri Hakkındaki G20 Yüksek Düzeyli Bildirgesi, yurtdışı para transferi maliyetinin düşürülmesine yönelik taahhütleri güçlendirmektedir. "Riskin Azaltılması" konusunda, G20, Dünya Bankası Grubundan para transferi yapan kuruluşların hesap kapatmalarına ilişkin temel etkenler ve ölçekleri konusunda veri toplanması talebinde bulunmuştur.

Yolsuzluğun Önlenmesi

Sınamalar

Yolsuzluk, uzun zamandır büyümeye ve kalkınmaya engel, eşitsizliğe zemin sağlayan bir faktör olarak tanınmıştır. Mal ve hizmetlerin ücretlerini artırmasının yanısıra, kamu kaynaklarının kötü tahsisatına, rekabetin bozulmasına, yurtdışı yatırımların kaçmasına neden olmaktadır. Yolsuzluk ayrıca, gelişmekte olan ülkelerin kalkınma hedeflerine ulaşmalarını engelleyerek kalkınma yardımlarının etkisini azaltabilmektedir.

G20 Katkıları

G20, 2015-2016 Yolsuzlukla Mücadele Eylem Planı'nı kabul etmiştir. Sözkonusu Eylem Planı, yolsuzluğun azaltılması ve şeffaflığın artırılması için mevcut olan uluslararası çabalara en iyi katma değer nasıl sağlanabilir konusuna odaklanmıştır. G20 ülkelerinde ve yurtdışında gerçek yararlanıcının şeffaflığının teşviki, çalıntı varlıkların geri alınması ve gerçek sahiplerine iadesi konusunda uluslararası işbirliğinin artırılması, yolsuzlukla mücadele mevzuatında ve mevzuatın uygulanmasındaki eğilimlerin ve risklerin tespit edilmesini içeren yolsuzlukla mücadele konusundaki G20 çabaları, yolsuzluk tehdidi ile mücadele edilmesi, yasadışı mali akımların önüne geçilmesi ve yüksek riskli alanlarda iyi yönetişimin sağlanması hususlarında kritik önemi haizdir. Yolsuzlukla mücadele, şeffaflık ve tedarik konularındaki liderliğiyle G20, kalkınmadan kaynaklanan faydaları ve diğer önceliklerinin sürdürülebilirliğini desteklemektedir. Bu yıl, üyeler yurtdışında faaliyet gösteren firmalarını da kapsam üzere, özel sektörlerinin güvenilirliğini destekleyecek, kamu alımlarında şeffaflığı teşvik edecek, açık verilerin önemini yineleyecek, yolsuzlukla mücadele için KOBİ'lerin kapasitesini güçlendirecek ve geçen yıl kabul edilen *Gerçek Yararlanıcıların Şeffaflığı Üzerine İlkeleri* uygulayacaklardır.

Büyüme ve Kalkınma için Temel Alanların Güçlendirilmesi

Altyapı

Sınamalar

Altyapı; büyüme, rekabet gücü ve yoksulluğun azaltılmasında kritik bir yol oynamakta, bu nedenle altyapı yetersizliği önemli iktisadi ve sosyal maliyetler getirmektedir. Bugün bir milyar insan, her türlü iklim koşullarına uygun bir yola iki kilometreden fazla bir uzaklıkta yaşamakta ve yaklaşık 750 milyon kişi güvenli içme suyuna erişememektedir. “Altyapı açığının” kapatılması için yıllık 1 ila 1,5 trilyon ABD Doları ilave kaynağa ihtiyaç bulunmakta olup, bunun karşılanması daha çok özel sektör yatırımlarını gerektirecektir. Ne yazık ki, düşük gelirli gelişmekte olan ülkeler genellikle hem yerel hem de uluslararası özel sektör altyapı yatırımlarını çekmekte ciddi sorunlarla karşılaşmaktadır. Yerel yatırımcılar, yerel finans kurumlarının altyapı geliştirme projelerinde ihtiyaç duyulan uzun vadeli finansmanı sağlama konusundaki yetersizlikleriyle karşı karşıya kalmaktadır. Küresel yatırımcılar ise ülke riski konusunda yanlış algılara sahiptir.

Altyapı konusunda en önemli sınamalardan biri özel yatırımcıları ve finansörleri çekecek projelerin seçilmesi ve hazırlanmasıdır. Bu sınamayla başa çıkılamaması, son dört yılda yatırımlarda yaşanan sabit düşüşün en önemli sebeplerinden olmuştur. Düşük gelirli gelişmekte olan ülkelerde ulusal ve ulusaltı kamu kurumları, genellikle kamu-özel ortaklığı projelerini etkin bir biçimde belirleme, önceliklendirme ve seçmeye yarayacak araçlardan yoksundur.

G20 Katkıları

Araç Setleri, Denetim Listeleri ve Diğer Enstrümanlar

G20 bünyesinde, finansal aracılığı kolaylaştırma konusunda, kurumsal yatırımcıların altyapı geliştirme projelerine katılımının artırılmasına yönelik olarak yenilikçi varlık temelli finansman modellerini odağına alan çalışmalar sürmektedir. Ayrıca, proje seçimi ve hazırlanması, kamu-özel sektör ortaklıklarının yönetimi, kamu alımlarına ilişkin yasal meseleler ile yüksek kaliteli yatırımları çekecek en hayati reformların belirlenmesine yönelik gösterge önerilerinin hazırlanması konusunda düşük gelirli gelişmekte olan ülkeler de dahil olmak üzere hükümetlere destek olacak araçlar geliştirilmektedir.

Tanı ve Analitik Çalışmalar

(i) Düşük gelirli gelişmekte olan ülkelerde yatırıma özgü belirli riskler ile bunların azaltılmasına yönelik kanallar, (ii) her bir ülkeye özgü sektör tanıları ve (iii) Çok Taraflı Kalkınma Bankaları'nın altyapı projelerinin geliştirilmesi konusunda üye ülkelerle girdikleri ilişkilerde kullandıkları ortaklık yaklaşımı konularına odaklanan pek çok çalışma yapılmıştır.

Platformlar ve Forumlar

G20'nin teşvikiyle Dünya Bankası Grubu tarafından oluşturulan Küresel Yatırım Aracı (The Global Infrastructure Facility - GIF), çok sayıda özel yatırımcıyı çekecek finansman

seçenekleri ve yapılarına odaklanarak, iyi yapılandırılmış ve sağlam altyapı projelerinin piyasaya sürülmesini sağlamak üzere uçtan uca destek sağlamaktadır. Küresel Altyapı Merkezi (The Global Infrastructure Hub - GIH), veri açıklarını ele almak, yatırımların önündeki engelleri azaltmak, yatırıma hazır projelerin sayısını artırmak, potansiyel yatırımcılarla projelerin eşleştirilmesine yardımcı olmak ve politika süreçlerini iyileştirmek üzere 2014 G20 Liderler Zirvesi'nde kurulmuştur. Bunların yanı sıra, Kurumsal Yatırımcılar ve Uzun Vadeli Finansmana Yönelik G20/OECD Görev Gücü, özel sektör yatırımcıları ile kurumsal yatırımcıların altyapı projelerine katılımı üzerine çalışmaktadır. G20 ayrıca Çok Taraflı Kalkınma Bankalarının daha fazla borç verebilmelerini teminen, bilançolarının en iyi şekilde kullanılmasını sağlayacak seçeneklerin tespit edilmesine yönelik çalışmalara destek vermiştir.

Enerji

Sınamalar

Dünyada yaklaşık 1,1 milyar insanın elektriğe erişimi yoktur. Bunların neredeyse yarısı Sahra-altı Afrika'da (SAA) yaşamaktadır ve bu rakam anılan bölgenin toplam nüfusunun yaklaşık üçte ikisini oluşturmaktadır. Afrika'daki işletmeler, enerji tedarikinin güvenilir olmamasının işlerini büyütmelemlerinin önünde finansmana erişim, bürokrasi ve yolsuzluktan daha büyük bir engel teşkil ettiği tespitinde bulunmuşlardır ve bu alana yapılacak yatırımlar kalkınma konusunda önemli faydayı haizdir: Uluslararası Enerji Ajansı tahminlerine göre, enerji sektörüne yapılacak her bir ABD Doları ilave yatırım, GSYİH'yi tahmini 15 ABD Doları artırmaktadır.

G20 Katkıları

G20, bu küresel sorunu ele almayı ve aşamalı bir yaklaşımla acil eyleme ihtiyaç duyulan SAA'ya ivedilikle dikkat çekmeyi amaçlamaktadır. G20 Liderleri, 2014 Enerji Ortaklığı İlkeleri'nde "herkes için uygun fiyatlı ve güvenilir enerjiye erişim sağlamak" üzere çalışmayı taahhüt etmiştir. Bu yaklaşım, herkes için uygun fiyatlı, güvenilir, sürdürülebilir ve modern enerjiye erişimin güvence altına alınmasına ilişkin bir Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi (SDG) içeren 2030 Gündemini de desteklemektedir. 2030 yılında bu hedefe ulaşılması için yıllık yatırım akışının neredeyse üçe katlanarak 1 trilyon ABD Dolarına çıkarılması gerekmektedir. G20 Enerjiye Erişim Eylem Planı, SAA'ya özel önem atfetmek suretiyle G20 çapında koordinasyonu artıracak ve uzun vadeli ve gönüllülük esasına dayanan bir işbirliği platformu oluşturacaktır.

Gıda Güvenliği ve Beslenme

Sınamalar

Gıda güvenliği ve beslenme halen hem uzun vadeli ekonomik istikrar ve büyüme, hem de siyasi ve sosyal istikrar için kritik bir konudur. Yine de, yeterli, güvenilir ve besleyici gıdalara erişimin güvence altına alınması halen önemli bir sına olarak karşımıza çıkmaktadır. Yetersiz ve dengesiz beslenmeyle mücadele konusunda kaydedilen önemli aşamaya rağmen bugün 795 milyon kişi açlıkla karşı karşıyadır. Beş yaş altı çocuk nüfusunun %25'i yetersiz gelişim göstermekte, her yıl insan tüketimi için üretilen gıdanın yaklaşık üçte biri

kaybolmakta veya israf edilmektedir. Yetersiz ve dengesiz beslenme, bireysel potansiyelin önünde bir engel olmasının yanı sıra, bir yandan ölüm oranlarını ve hastalığa yatkınlığı artırarak, diğer yandan da işgücü verimliliğini düşürerek mevcut ve gelecek ekonomik büyümeyi olumsuz etkileyebilmektedir. Dünya tahıl üretiminin ve küresel ihracatın yaklaşık %80'ini gerçekleştiren G20 ülkeleri gıda güvenliği sorununu doğrudan etkileyebilecektir. Ayrıca, yetersiz beslenmeden muzdarip kişilerin çoğu G20 ülkelerinde yaşamaktadır.

G20 Katkıları

G20, uluslararası liderlik yapmak ve uluslararası işbirliğini teşvik etmek suretiyle gıda güvenliği ve beslenme çalışmalarına değer katabilecektir. Bu yıl G20 Tarım Bakanları, FAO ile IFPRI ve diğer ilgili uluslararası kuruluşlara, gıda kaybı ve israfının ölçülmesi ve azaltılması ile normalde güvenli ve besleyici olan ancak ziyan edilen gıdaların insan tüketiminde kullanılmak üzere geri dönüşümünün sağlanması ve yeniden dağıtılması konusunda mevcut sistemler üzerine inşa edilecek bir bilgi ve deneyim paylaşma platformu kurulması yönünde çağrı yapmışlardır. 2014 G20 Gıda Güvenliği ve Beslenme Çerçevesi, (i) gıda sistemlerinde sorumlu yatırımların artırılması; (ii) gıda sistemlerinde gelirlerin ve kaliteli istihdamın artırılması ve (iii) gıda arzını genişletmek üzere verimliliğin sürdürülebilir bir biçimde artırılması vasıtasıyla dünya genelinde gıda güvenliğinin mevcut durumunu olumlu yönde etkileyecek somut adımlar atılması önerisinde bulunmaktadır. Çerçeve ayrıca, gıda güvenliği ve beslenme meselesini G20'nin finansal tabana yayılma, yurtdışı para transferleri ve insan kaynakları gelişimi konularında gerçekleştirdiği çalışmalarla ilişkilendirmektedir. Çerçeve, küçük toprak sahiplerine ve aile çiftliklerine özel önem vermekte, ayrıca kadınlara ve gençlere vurgu yapmaktadır. G20 Gıda Güvenliği ve Beslenme Çerçevesi Uygulama Planı'nda ise sorumlu yatırım, gelir ve istihdam ile sürdürülebilir verimlilik artışı konularında, gıda kaybı ve israfı konularındaki çalışmalarını da içeren uygulama alanları önceliklendirilmiştir. Bu yıl hazırlanan G20 Gıda Güvenliği ve Sürdürülebilir Gıda Sistemleri Eylem Planı, tüm bu önemli konuları kapsamaktadır.

Kapsayıcılığın ve Fırsatların Teşviki

Ticaret ve Küresel Değer Zincirleri

Sınamalar

Ticaret, büyüme ve kalkınmanın temelini oluşturmaktadır. Çok Taraflı bir düzende ticaretin liberalleştirilmesi düşük gelirli gelişmekte olan ülkeler için özel önem arz etmektedir. Ancak, sözkonusu ülkeler genellikle Küresel Değer Zincirlerine (GVCs) eklenmek konusunda yerli teknolojiden, sermayeden veya özel becerilerden yoksundur. Bu ülkeler aynı zamanda Küresel Değer Zincirlerinde ihtiyaç duyulan zorunlu hizmetler ve tedarikçilerden de yoksundurlar. İhracatta rekabetçilik, rekabetçi fiyatlandırılmış ara ithal mallara erişimle ayrılmaz bir şekilde bağlıdır. Bu nedenle, girdiler üzerindeki tarifeler, ağır maliyetli gümrük prosedürleri ve ithalat ve hizmetlere erişim üzerindeki kısıtlamalar da GVC'ye katılımı doğrudan etkilemektedir. Çoğu işletme için GVC'lere katılımında kullanılan temel mekanizma verimliliğe dayalı Doğrudan Yabancı Yatırımları (FDI) çekmek olmaktadır. Ne var ki, sözkonusu FDI'ı çekmek için geniş ölçüde rekabetçi bir ulusal ortama girmek zor olabilmektedir. Dahası, düşük gelirli gelişmekte olan ülkeler çoğu zaman GVC-eğilimli

yatırımcılarca aranan en kritik özelliklerden yoksundurlar. Bu özellikler arasında güçlü altyapı ve bağlantılılık veya düzenleyici ve yönetsel verimlilik yer almaktadır.

G20'nin Katkısı

G20, DTÖ'nün merkezinde olduğu, güçlü ve iyi işleyen bir çok taraflı ticaret sistemini desteklemektedir. Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın erken hayata geçirilmesine ve diğer Bali kararlarının uygulanmasına ve aynı zamanda kalkınma ve spesifik LDC çıktılarına içeren Nairobi DTÖ Bakanlar Konferansı'na destek sağlanmasını içermektedir.² Dahası, G20 çalışmaları, Kapsayıcı Küresel Değer Zincirleri hakkında OECD ve Dünya Bankası Grubu'nun ortak raporunda yansıtıldığı gibi, üretimde katma değer oluşturmaları ve GVC'lere katılım konusunda ilerleme sağlamaları için düşük gelirli gelişmekte olan ülkelere yönelik zorlukların ve fırsatların belirlenmesini amaçlamaktadır. Başarının göstergeleri olan üretken kapasiteden altyapı ve hizmetlere, işletme ortamından, etkin ticaretin, yatırım akışının ve iyi bağlantılılığın sağlanmasına, düşük gelirli gelişmekte olan ülkelerde firmaların GVC'ye entegrasyonu konusundaki sınamaların üstesinden gelinebilmesi için politika inisiyatifleri çok geniş bir yelpazeye yayılmıştır.

Kapsayıcı İş

Sınamalar

Kapsayıcı işler (IB) iş ortamlarının bir bileşeni olarak piramidin tabanını (BoP) bünyesinde toplamak için piyasa tabanlı yaklaşımlardan yararlanmaktadır. Bunu, kar elde ederlerken, BoP'u değer zincirlerinin merkezine tedarikçi, dağıtıcı, saklayıcı ve müşteriler şeklinde yerleştirerek yapmaktadırlar.³ Fakat, IB'ler, piyasanın tamamında sınamalarla -sınırlı bilgi, eksik veya kısıtlayıcı kural ve düzenlemeler, kısıtlı mali kaynaklar, yetersiz altyapı ve kapasite- karşı karşıya kalmakta olup, bu zorluklar düşük gelirli gelişmekte olan ülkelerde ağırlaşmaktadır. Bazı işletmeler BoP'a hizmet sunduklarının ve dolayısıyla kapsayıcı olduklarının farkında olmamakla beraber, hükümetler çoğu zaman IB'leri nasıl teşvik edebileceklerini bilmemektedirler.

G20 Katkıları

Türkiye Dönem Başkanlığı, IB'lere ilişkin bir algı sunan, IB'leri elverişli hale getirmeye yönelik politika seçenekleri ve stratejilerinin genel bir çerçevesini öneren, G20 üyeleri ve G20 üyesi olmayan hükümetler, özel sektör, ve diğer paydaşlar için pratik öneriler getiren G20 Kapsayıcı İş Çerçevesini sunmuştur. G20 Kapsayıcı İş Çağrısı ise G20 Kapsayıcı İş Küresel Platformu'nun bilgi üretimi ve tecrübe paylaşımının artırılmasını da kapsayan daha güçlü eylemler önermektedir.

² DTÖ'de En Az Gelişmiş Ülkeler (EAGÜ) terimi gelişmekte olan ülkelerin bir kısmını kapsamaktadır ve LIDCs kavramı kullanılmamaktadır.

³ Gelişmekte olan ülkelerde, piramidin tabanı (BoP) düşük gelirli veya temel mal ve hizmetlere (bir düşük gelirli kişinin, satınalma gücü paritesine göre günde 8 ABD Doları kazandığı varsayılmaktadır) erişimden yoksun kişilerden oluşan 4,5 milyar insanı kapsamaktadır.

Finansal Tabana Yayılma

Sınamalar

Finansa erişim dünya genelinde iyileşmiş olsa da (Dünya Bankası FINDEX, 2014) çok sayıda LIDC ülkesi halen düşük finansal tabana yayılma oranlarıyla karşı karşıyadır. Finansal hizmetlere erişimin sağlanması, yoksulluğun azaltılmasına güçlü bir şekilde bağlıdır. Yoksulluğun azaltılması; gelir arttırımı, kırılabilirliğin azaltılması, ve tüketimin dengeli hale getirilmesi ile mümkün olabilmektedir. Firmalar için ise finansmana erişim rekabetçiliklerini geliştirmek ve arttırmak için kritik önemi haizdir. Finansal tabana yayılma ödemeler, tasarruflar, kredi ve sigorta hizmetlerine erişimin önünü açmaktadır. Yurtdışı döviz transferleri sıklıkla finansal hizmetlere erişimin sağlanmasının ardından ilk derecede başvurulan uygulamalardan biri olarak, dünya genelinde 247 milyon göçmen ve ailelerinin finansal erişiminin artırılmasına yönelik bir olanak sağlamaktadır. Özel sektörle artan bütünleşme başarılı finansal tabana yayılma stratejisinin kilit unsurlarından biri olarak tanımlanmaktadır.

G20 Katkıları

KOBİ'ler Aracılığıyla Finansmana Erişim, Türkiye Dönem Başkanlığı'nın öncelikli konularından biridir. Bu yıl için, iki önemli çıktı bulunmaktadır. İlki, G20 üyelerince KOBİ Finansmanına ilişkin kilit alanlardaki önceden uzlaşmış reformların yerine getirilmesini ve konu hakkında ilerlemeye dair düzenli rapor verilmesini taahhüt eden, Finansal Tabana Yayılma için Küresel Ortaklık (GPMI) ile Yatırım ve Altyapı Çalışma Grubu (IIFG) tarafından hazırlanan KOBİ Finansmanı Ortak Eylem Planıdır. Söz konusu Plan, bu alanlarda ilerleme sağlamak isteyen G20 üyesi olmayan ülkelere de destek sağlamakta ve özel sektör paydaşlarına ulaşmayı öngörmektedir. İkincisi, G20 Antalya Zirvesi sırasında küresel üyelik ağını başlatacak olan KOBİ Finansmanı Forumu'dur. Söz konusu ağ, hem G20 üyesi ülkelerde hem de G20 üyesi olmayan ülkelerde KOBİ'lerin finansa erişimini genişletmeyi taahhüt eden 100'ün üzerinde finansal kuruluş, kalkınma finansmanı kuruluşları ve finansal teknoloji şirketlerinden müteşekkildir.

İnsan Kaynakları Gelişimi ve İstihdam

Sınamalar

Son dönemde sağlanan hızlı büyümeye rağmen, pek çok düşük gelirli gelişmekte olan ülkede gelir eşitsizliği artmış ve istihdam kalıplarının dönüşümü noktasında çok az aşama kaydedilmiştir. Ancak, söz konusu ülkelerdeki demografik dinamikler bir yandan büyüme ve yapısal dönüşüm için bir potansiyel oluşturmakta, diğer yandan ise mevcut büyüme kalıplarının sürdürülebilirliği açısından bir sınıma teşkil etmektedir. Nüfusun giderek artan bir bölümünün çalışma yaşına gelmesi ve bağımlılık oranlarının düşmesi sayesinde düşük gelirli gelişmekte olan ülkeler, yüksek büyüme oranlarını ve verimlilik artışlarını destekleyebilecek bir demografik dönüşümün tam ortasındadır. Öte yandan, düşük iş kalitesi halen önemli bir sınımadır ve kayıtdışı sektörde istihdam çoğunlukla yetersiz sosyal koruma sağlamaktadır. Kadınların ve gençlerin ücretli istihdama katılımını kolaylaştırmak için ise halen yapılması gereken çokça iş bulunmaktadır. Gelişmekte olan ülkeler ve özellikle düşük gelirli gelişmekte

olan ülkelerde yatırımları ve düzgün işleri çekmek için işverenlerin ve piyasaların ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verecek istihdama yönelik becerilerin geliştirilmeye devam edilmesi önem teşkil etmektedir.

G20 Katkıları

2014'te G20, işgücüne katılımında cinsiyet eşitsizliğinin 2025 itibariyle %25 azaltılmasını taahhüt etmiştir. Bu girişimin desteklenmesi bağlamında G20 aynı zamanda kapsayıcılığa yönelik fırsatlar sağlayan Ulusal İstihdam Planlarını geliştirmiştir. 2015'te, G20 İşgücü ve İstihdam Bakanları işgücü piyasasında sürekli olarak geride bırakılma riskiyle karşı karşıya olan gençlerin oranını 2025 yılı itibariyle %15 düşürmeyi kararlaştırmışlardır. Bu çerçevede, hedef grup, düşük becerili veya kayıtdışı istihdam edilen gençler ile ne istihdamda ne de örgün veya mesleki eğitimde yer alan gençler (NEETs) olarak tanımlanmıştır.

OECD ve Dünya Bankası tarafından müşterek olarak hazırlanan "İstihdam İçin Beceriler Dünya Göstergeleri" (WISE) beceri ve eğitimlerin işgücü piyasası talebiyle daha uyumlu hale getirilmesi konusunda LIDC'lere destek sağlamaktadır. Bilgi Paylaşım Platformu, güçlü eğitim programlarının geliştirilmesine yardım etmek için İnsan Kaynakları Gelişimi'ne (HRD) ilişkin faydalı uygulamaları paylaşmaktadır. Ayrıca, ILO ile işbirliği halinde, beceri öngörülerini, mesleki eğitim kurumlarının yönetimi ile ticari beceriler ve ekonomik çeşitlilik gibi alanlarda faydalı HRD uygulamalarını desteklemek için bazı araçlar ve pilot projeler geliştirmektedir. Son olarak, Rusya Federasyonu ve Kore Cumhuriyetinin destekleriyle, Ermenistan, Kırgızistan, Ürdün, Nepal, Mozambik ve Tacikistan'da HRD uygulamaları sürdürülmektedir.

Ayrıca, G20 Beceriler Stratejisi ve G20 İş Kalitesinin Geliştirilmesi Çerçevesi gibi G20 istihdam çalışmaları, LIDC ülkelerinin kullanımına yönelik olup, hem politika prensiplerini hem de ölçülebilir ve gözlemlenebilir somut eylemleri içermektedir. Esasen, G20 Beceriler Stratejisi, modern ekonomiler için becerilerin gelişimine rehberlik etmek amacıyla oluşturulmaktadır. G20 İş Kalitesinin Geliştirilmesi Çerçevesi, iş kalitesinin farklı boyutlarının tespit edilmesi ve geliştirilmesi için ana alanların belirlenmesi konularında somut bir yaklaşım sağlamaktadır.

G20 HRD ve istihdam gündeminin etkisini en üst düzeye taşımak için, G20 bu yıl, İstihdam ve Kalkınma Çalışma Grupları arasında sinerji sağlayacak İnsan Kaynakları Gelişimi Üzerine Çok Yıllı Politika Tutarlılığı ve Koordinasyonu Çerçevesini ortaya çıkarmıştır.

Önümüzdeki Yol

2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi, sürdürülebilir kalkınma çalışmaları için iddialı, dönüştürücü ve evrensel bir gündem sunmaktadır. G20 bu gündemin uygulanmasına katkı sağlamaya hazırdır ve aşağıdaki adımları takip ederek gündemin etkisini artırabilecektir.

2030 Gündemi İçin Birlikte Hareket:

- Türkiye'nin 2015 Dönem Başkanlığı çabalarının üzerine, LIDC'lerin ve kalkınma paydaşlarının ihtiyaçlarına daha sistemli bir diyalog oluşturma vasıtasıyla kulak

verilmesi ve böylelikle G20 kalkınma önceliklerinin ihtiyacı karşılayan, amacına uygun ve görünür kalmasının sağlanması,

- Vergi kapasitesinin inşa edilmesi ve becerilerin geliştirilmesi gibi pilot düzenlemeleri içerecek şekilde, LIDC'lere doğrudan bağlantı kurulmasının teşvik edilmesi,
- Bu sene Sahra-altı Afrika ve enerji erişimi konularında olduğu gibi, iyi uygulama örneklerinin hayata geçirilebileceği veya kalkınma sorunlarının daha ciddi olduğu yerlerde bölgesel paydaşlarla birlikte çalışılması,
- G20 kalkınma gündeminin 2030 Gündemi ile daha fazla örtüşmesinin sağlanması ve değer katmak için toplu bir G20 hareket tarzı benimsenmesi.

Politika tutarlılığının artırılması:

- Bu sene yapılan ortak çalışmaların sunduğu örnekler temelinde, G20 çalışma gruplarında birbirini tekrarlayan konuların azaltılması ve uyum sağlanması yoluyla kalkınma konularında tutarlılığın temin edilmesi,
- G20 Finans Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları gündemlerindeki konuların kalkınma boyutunu ele almaya devam etmektedir. Şerpalar kalkınma konularında çeşitli çalışma kolları arasında politika tutarlılığının sağlanmasını desteklemektedir.

Yerli kaynakların artırılmasının kolaylaştırılması:

- Gelişmekte olan ülkelerin G20/OECD BEPS projesi ve diğer uluslararası vergi mekanizmalarına katılmalarını teşvik ederek, kapsayıcı bir uluslararası vergi reform gündeminin desteklenmesi, vergi kapasitesi oluşturulmasına destek verilmesi,
- Yurtdışı para transferleri için % 5 maliyet hedefinin, güçlü ulusal yurtdışı para transferi planları vasıtasıyla uygulanması; ilerlemelerin iyi düzenlenmiş mekanizmalarla takip edilmesi,
- 2015-2016 G20 Yolsuzlukla Mücadele Eylem Planının bilhassa, dış ülkelerde rüşvet verilmesine karşı yasal düzenlemelerin güçlendirilmesi, çalınan mülklerin iadesi için uygulanabilir işbirliğinin temin edilmesi ve G20 Üst Düzeyli Gerçek Yararlanıcılık Şeffaflığı Prensipleri'nin uygulanmasının devam ettirilmesi bakımından tatbik edilmesi,

Ana alanların daha fazla etkinleştirilmesi:

- Çok Taraflı Kalkınma Bankaları ve Uluslararası Kuruluşların, gönüllülük esasına dayalı olarak, altyapı konularındaki çalışmalarının desteklenmesi ve birbirleri arasında işbirliğinin artırılmasının teşvik edilmesi,
- Enerji koordinasyonunun güçlendirilmesi için G20 Enerjiye Erişim Eylem Planının uygulanması ve uzun vadeli, istemli bir işbirliği çerçevesinin oluşturulması,
- G20 Gıda Güvenliği ve Sürdürülebilir Gıda Sistemleri Eylem Planının uygulanması ve gıda kaybı ve israfının ölçülmesi ve azaltılması için kurulacak platformun desteklenmesi,

Daha fazla fırsat oluşturmak:

- HRD politika tutarlılığı ve koordinasyonu için Çok Yıllı Çerçevdeki önerilerin uygulanması,
- G20 Kapsayıcı İş Çerçevesinin ilerletilmesi ve Küresel G20 Kapsayıcı İş Platformunun geliştirilmesinin desteklenmesi,
- LIDC'lerin küresel değer zincirlerine entegre edilmesinin desteklenmesi,
- G20 dışı ülkelerin desteklenmesi dahil, KOBİ Finansmanı Ortak Eylem Planı iyi uygulama ilkelerinin tatbik edilmesi, "Dijital Finans" çalışmalarının başlatılmasının göz önünde bulundurulması.